

Predlog dopolnitev Zakona o gospodarskih družbah

da se v Zakonu o gospodarskih družbah omogoči zaposlenim lastniški delež v gospodarskem družbah, v skladu z eno od metodologij vrednotenja znanja zaposlenih in ustrezno predhodno dopolnitvijo zakonodaje o gospodarskih družbah.

Ekonomsko politični razlogi za predlog sprememb zakonodaje

V zadnjih dvajsetih letih je bilo v svetu narejenih veliko študij o vedno večjem vplivu znanja zaposlenih za povečevanje bogastva sodobne družbe ter teoretičnega vrednotenja deleža kapitala družbe, ki bi zato moral pripadati zaposlenim delavcem. Prav sedanja globoka ekonomska in s tem tudi politična kriza resno opozarja, da je prišel v krizo dosedanji klasični kapitalistični model upravljanja družb, ki na zaposlene gleda kot strošek dela in ne kot na odločilnega ustvarjalca nove vrednosti na osnovi kompleksnih znanj.

V skladu z spremembami ZGD naj se uporabi ustrezna metodologija za vrednotenja znanja zaposlenih za določitev deleža kapitala družbe, ki pripada zaposlenim kot kolektivna lastnina. Predlog naj bi se uveljavil v družbah, ki so v večinski lasti države, kot vzorčni primer ali eksperiment pa najprej v štirih še preostalih gospodarskih družbah, ki opravljajo dejavnost posebnih iger na srečo in so vse v večinski lasti državnih skladov in lokalnih skupnosti. V skladu z metodologijo bi se vsako leto določil delež kolektivnega lastniškega kapitala zaposlenih v delniških družbah iger na srečo in na tej osnovi njihove upravljalvske pravice vse v skladu s spremenjenim ZGD.

Vse štiri gospodarske družbe s področja iger na srečo so zelo uspešno poslovala v času delavskega samoupravljanja in zašle postopoma v zelo veliko ekonomsko krizo tudi zaradi podržavljenja oz lastninskega preoblikovanja v korist para državnih skladov in lokalnih skupnosti. S tem so bila na široko odprta vrta za politično upravljanje teh gospodarskih družb v sozvočju z interesi vsakokratne politične oblasti na škodo dolgoročnega in trajnostnega razvoja gospodarskih družb. V sled tega so postopoma z leti vse po vrsti prihajale v ekonomske krize tudi že pred sedanjo veliko gospodarsko recesijo, ki bo dokončno ogrozila njihov obstoj. Zaposleni delavci v zelo občutljivi storitveni dejavnosti iger na srečo edini ustvarjajo dodano vrednost in s tem dobiček družbe ter so hkrati edini resnično motivirani za trajnejšo zaposlitev in dobro plačilo, vendar so bili doslej izključeni pri sprejemanju ključnih razvojnih investicij njihovih družb. Tu je temeljni vzrok za slabe odločitve o investicijah, saj so zaposleni delavci edini, ki resnično poznajo vzroke zakaj uprave in nadzorni sveti podprejo slabe investicijske programe, vendar v sedanji zakonodaji nimajo nobene realne možnosti preprečiti take odločitve. Za spremembo negativnega trenda upadanja prihodkov iz dejavnosti prirejanja posebnih iger na srečo, je potrebno aktivirati celotni potencial zaposlenih, ki ga premorejo gospodarske družbe in motivirati zaposlene za opravljanje odličnih storitev, ki omogočajo povečanje prihodkov vseh deležnikov. Dolgoročna lastniška udeležba zaposlenih v navedenih družbah, bi pripomogla k bolj transparentnemu upravljanju ter pretoku odločilnih informacij v vertikalni in horizontalni smeri organizacijske strukture. Posledično bi to pripomoglo k kvalitetnejšem in hitrejšem odločanju uprav gospodarskih družb.

V skladu z Zakonom o gospodarskih družbah bi pri upravljanju velikih družb, ki so v večinski lasti države, ovrednotili vrednost zaposlenih, katerim bi na podlagi konsenza z ostalimi lastniki, omogočili vstop kot kolektivnega lastnika v lastniško strukturo velikih gospodarskih družb. S temi spremembami bomo doprinesli k trajnostnemu in strateškemu razvoju gospodarskih družb, ki prirejo posebne igre na srečo.